

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สถานการณ์การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นทั่วโลกกำลังอยู่ในภาวะน่าเป็นห่วง โดยเฉพาะการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและการคุมกำเนิดที่ไม่ปลอดภัยเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ นำไปสู่การทำแท้งที่ไม่ปลอดภัยหรือมีบุตรโดยขาดความพร้อม

ทุกปีผู้หญิงทั่วโลกมากกว่า 80 ล้านคนประสบปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ในจำนวนนี้มีมากกว่า 46 ล้านคนที่ทำแท้งและ 80,000 คนเสียชีวิตจากสภาวะแทรกซ้อนแต่ถ้าไม่เสียชีวิตก็จะมีปัญหาสุขภาพและมีบุตรยากในภายหลัง (สุรศักดิ์ ฐานีพานิชกุล, กรุงเทพธุรกิจ ออนไลน์, 2551) เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยของการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ช่วงวัยรุ่นถือเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตเพราะเป็นวัยของการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ทั้งทางด้านร่างกายจิตใจอารมณ์และสังคมเด็กวัยรุ่นต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตัวเอง (สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เยาวชน, 2550) ช่วงทศวรรษที่ผ่านมา การดำเนินชีวิตของวัยรุ่นไทยได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและรุนแรง การใช้ชีวิตประจำวันทั่วไป การแข่งขันกันเ็นสังคม การซึมซับขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไป การเลียนแบบเพื่อให้ทันยุคสมัยที่เน้นทางด้านวัตถุนิยม รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสารที่พัฒนาไปอย่างไม่หยุด

ประกอบกับการห่างไกลคำว่าครอบครัว ศาสนา ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจเรียกได้ว่าเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญของเส้นทางการดำเนินชีวิตในเรื่องพฤติกรรมทางเพศจากข้อมูลสถิติการเกิดมีชีพพบว่า เมื่อพิจารณาย้อนหลังไปตั้งแต่อดีต พ.ศ. 2502-2555 จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า แนวโน้มแม่วัยรุ่น คือ กลุ่มมารดาที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ได้ไต่ระดับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากร้อยละ 5.44 ในปี 2503 เป็นร้อยละ 16.59 ในปี 2555 ซึ่งนับว่าเพิ่มสูงขึ้นราวกับติดจรวดในขณะเดียวกัน อายุของคุณแม่วัยรุ่นก็ลดลงเรื่อยๆ โดยในปี 2555 พบคุณแม่อายุต่ำสุดเพียง 10 ปีเท่านั้น ซึ่งจากข้อมูลในกลุ่มมารดาที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี ก็มีแนวโน้ม

เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เช่นเดียวกันโดยเพิ่มจากร้อยละ 0.03 ในปี 2503 เป็น ร้อยละ 0.46 ในปี 2555 ("แม่ข่ายที่น ประเด็นเก่าเล่าใหม่" 2555)

ปัจจัยที่ทำให้วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรนี้มีพื้นฐานมาจากปัจจัยหลายประการคือ ขาดความรู้ทางเข้าใจในเรื่องเพศศึกษา มีความเข้าใจที่ผิดเรื่องเพศศึกษา ขาดทักษะ กระบวนการ หรือขั้นตอนการคิดวิเคราะห์ ความแตกต่างทางด้านความฉลาดทางอารมณ์ การสื่อสารภายในครอบครัวอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนค่านิยมในกลุ่มวัยรุ่น เสริมให้มีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ปลอดภัยซึ่งวัยรุ่นถือว่าเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบอันได้แก่ตั้งครรรภ์ก่อนวัยอันควรการทำแท้งเถื่อนการเป็นแม่วัยรุ่น โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การสูญเสียโอกาสในชีวิต ไม่มีโอกาสที่จะศึกษาต่อ เพราะแม้แต่การศึกษาภาคบังคับยังไม่สามารถเรียนให้จบตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาได้ และจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตาตฤวง (คำพันธ์ ภาวงศ์, สัมภาษณ์, 10 กันยายน 2555) และหัวหน้าฝ่ายวิชาการ (ทิพรัตน์ วงศ์ประทุม, สัมภาษณ์, 10 กันยายน 2555) มีความเห็นตรงกันเกี่ยวกับเรื่องเด็กที่มีความเสี่ยงในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่มีจำนวนนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงสูงที่สุด ข้อมูลจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านตาตฤวง ในปีการศึกษา 2555 สาเหตุดังกล่าวเกิดจากนักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องวิชาสุขศึกษาทำให้เกิดความเข้าใจเรื่องเพศเท่าที่ควรขาดทักษะการคิดวิเคราะห์เหตุและผลในสิ่งที่ควรทำหรือไม่ควรทำ ไม่มีทักษะในการดำรงชีวิต ทำให้เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี มีอัตราการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเพิ่มมากขึ้นและเป็นปัญหาทางสังคมที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ นอกจากนี้ยังมีปัญหาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ของโรงเรียนบ้านตาตฤวงที่ผ่านมา ประการแรก จำนวนครูกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษามีเพียง 2 คน จบสาขาสุขศึกษาโดยตรงเพียง 1 คน ประการที่สอง สื่อการเรียนการสอนมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน อีกทั้งวิชาสุขศึกษาในความคิดของนักเรียนมีจำนวนหน่วยกิตเพียง 0.5 หน่วยกิต ไม่สามารถนำไปปรับผลการเรียนได้ ประการสุดท้ายนักเรียนไม่มีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาที่เกี่ยวกับเพศศึกษาเท่าที่ควร ขาดการเสริมการคิด วิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ขาดขั้นตอน กระบวนการคิดแก้ไขปัญหา ปัญหาทั้งหมดยังส่งผลกระทบต่อคะแนนผลสัมฤทธิ์วิชาสุขศึกษาของนักเรียนต่ำลง และคะแนน O-net ปี 2555 คะแนนเฉลี่ยไม่ถึง ร้อยละ 50 ปัญหาดังกล่าวยังส่งผลต่อเนื่องไปถึงการตั้งครรรภ์ในวัยเรียนจำนวน 3 คน ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนในหลายด้าน ทั้งด้านสังคม ครอบครัวและการศึกษาที่ไม่จบการศึกษาภาคบังคับจำนวน 8 คน

จากปัญหาดังกล่าวอาจเกิดจากการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนที่ยังขาดเครื่องมือหรือนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการ หรือเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ยังขาดขั้นตอนการเสริมสร้างการคิดวิเคราะห์ ไม่มีขั้นตอนในการคิดที่ชัดเจน ขาดหลักการคิดที่ถูกต้องตามหลักทฤษฎีเท่าที่ควร ก็อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถพัฒนาการคิดวิเคราะห์ได้ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) เป็นกฎหมายการศึกษาแห่งชาติหรือเป็นกฎหมายแม่บท ในการจัดการศึกษาของประเทศที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 โดยเฉพาะมาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการจัดการศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง และในมาตราที่ 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานและให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีเจ้าหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตร ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรแกนกลางที่มีลักษณะเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานกลุ่มสาระและมาตรฐานที่เป็นตัวกำหนดคุณภาพผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษา มีบทบาท และภาระหน้าที่โดยตรงที่จะต้องนำมาตราฐานกลุ่มสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่หลักสูตรแกนกลาง กำหนดไปสู่รายละเอียดในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่กำหนดสถานศึกษา จะต้องจัดทำรายละเอียดในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียน มีคุณภาพตามที่กำหนด และสถานศึกษาจะต้องจัดทำรายละเอียดหลักสูตรของตนเอง เพื่อเป็นกรอบในการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและสนองความต้องการของชุมชน ตลอดจนความถนัด ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 2) เพราะการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นคนเก่งคนดีมีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ต้องส่งเสริมให้ได้มีการพัฒนาการด้านร่างกายจิตใจอารมณ์สังคมและจิตวิญญาณควบคู่กันไปซึ่งเป็นองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์หากจะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว ต้องเริ่มตั้งแต่การปฏิสนธิในครรภ์มารดาจนกระทั่งเกิดมาดำรงชีวิตในแต่ละช่วงอายุ ซึ่งวัยเด็กเป็นวัยที่กำลังเจริญเติบโตและพัฒนาเป็นผู้ใหญ่ในวันข้างหน้าซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคตต่อไปโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่กำลังอยู่ระดับมัธยมศึกษาเป็นวัยที่กำลังเจริญเติบโตและพัฒนาทั้งร่างกายสมองพัฒนาสติปัญญาจิตใจ

อารมณ์สังคมและจิตวิญญาณอย่างต่อเนื่องสัมพันธ์กันดังนั้นเด็กในวัยนี้จำเป็นต้องได้รับการศึกษาและอบรมให้มีการพัฒนาการทุกด้านไปพร้อมๆ กัน (ดวงเดือน ไกรเทพ, 2548, หน้า 1) ตลอดจนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขรวมทั้งพัฒนาสังคมให้มีความเข้มแข็งและมีคุณภาพและบุคคลที่สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งความสามารถนี้เป็นความสามารถทางจิตสังคม (Psychological-Competence) ของบุคคลที่เรียกว่าทักษะชีวิตนั่นเอง

ทักษะชีวิตเป็นความสามารถพื้นฐานของบุคคลในการกระทำหรือจัดการกับความต้องการและสิ่งท้าทายในชีวิตประจำวันได้สำเร็จทำให้มีภูมิทัศน์ของจิตใจที่เข้มแข็งสามารถปฏิเสธภัยอันตรายต่างๆ ที่กระตุ้นยั่วเย้าให้หลงผิดได้และยังเป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดการดำรงไว้ซึ่งสภาวะทางสุขภาพจิตที่ดีและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในขณะที่มีการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม (WHO, 1997, p. 23) ซึ่งเป็นกลวิธีที่เหมาะสมในการที่จะป้องกันปัญหาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ตั้งแต่ระยะแรกโดยใช้ปรัชญาการศึกษาที่สอนให้มนุษย์ "คิดเป็น ทำเป็น" ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า ทักษะชีวิตเป็นการบวนการเสริมสร้างความชำนาญให้แก่บุคคลเพื่อให้เกิดความสามารถในการ "คิดเป็น ทำเป็น" มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการกับความต้องและสิ่งท้าทายที่ต้องเผชิญในชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปฏิบัติตนให้พ้นภัยต่างๆ ในสังคมได้ มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี มีความสุขโดยปราศจากความเสี่ยง จึงมีความจำเป็นที่โรงเรียนจะต้องจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ มีความยั้งคิด มีความเข้าใจและมีพฤติกรรมทางเพศ ในทางที่เหมาะสม โดยการสอนด้านความรู้และทักษะชีวิตเกี่ยวกับเรื่องเพศ ซึ่งอาจทำได้โดยผ่านการสอนในหลักสูตรหรือจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียนโดยการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การเรียนแบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning) โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม มีความรู้ ความเข้าใจจริงมากกว่าการจดจำความรู้ นั้น และเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ผ่านการอภิปรายโต้แย้ง คิดวิเคราะห์ปัญหาและรวบรวมความรู้ ความคิดเห็น เป็นข้อสรุปด้วยตัวนักเรียนเอง และจดจำได้อย่างแม่นยำ โดยไม่ต้องท่องจำ แต่เข้าใจ (สกลพร พิชัยกมล, 2549, หน้า 3) ดังกิจกรรมบูรณาการหรือสอดแทรกทักษะชีวิตพื้นฐานเป็นลักษณะของกิจกรรมที่กำหนดให้ผู้เรียนได้อภิปรายแสดงความรู้สึกรู้สึกคิด และการประยุกต์ความคิดอย่างมีประสิทธิภาพหลังสิ้นสุดการเรียนรู้ในแต่ละครั้งด้วยประเด็นคำถามสะท้อนเชื่อมโยงปรับใช้เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้บทเรียนสำคัญที่จะพัฒนา

ทักษะชีวิตให้ผู้เรียนได้ตระหนักรู้ เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่นรู้จักการจัดการกับอารมณ์และความเครียดอย่างเหมาะสมและรู้จักสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นรู้จักคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยวิธีการสะท้อนความรู้สึกและความคิดที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรมเชื่อมโยงกับประสบการณ์ในชีวิตที่ผ่านมาหรือที่ตนเองได้เรียนรู้มาแล้วเป็นองค์ความรู้ใหม่นำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองทั้งในปัจจุบันและอนาคต

การสอนแบบโยนิโสมนสิการเป็นการสอนให้ผู้เรียนได้รู้จักคิด มุ่งเน้นการฝึกผู้เรียนให้ใช้ความคิดอย่างถูกวิธี คิดอย่างเป็นระบบ รู้จักวิเคราะห์ ไม่มองเห็นสิ่งต่างๆ อย่างตื้นๆ หรือเพียงด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น จัดเป็นสำคัญของการศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นขั้นของการสร้างปัญญาที่บริสุทธิ์ เป็นอิสระทำให้ผู้เรียนสามารถช่วยตัวเองได้ และนำไปสู่จุดหมายของการเรียนรู้อย่างแท้จริง หลักการคิดแบบโยนิโสมนสิการเป็นวิธีคิดที่มีประโยชน์สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันและนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัยคิดแบบแยกแยะองค์ประกอบ คิดแบบสามัญลักษณะหรือฝึกให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์อิงอาศัยของสรรพสิ่งฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างถูกวิธีคิดมีระบบจึงอาจกล่าวได้ว่าการประยุกต์ใช้หลักแนวคิดโยนิโสมนสิการเพื่อพัฒนาตนเองและผู้เรียนให้รู้จัก “คิดเป็นก็เป็นสุข” ซึ่งโยนิโสมนสิการเป็นหลักธรรมภาคปฏิบัติที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันเพื่อประโยชน์สุขแก่ตัวเราเองและผู้อื่นเป็นการส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีในการฝึกอบรมตนเองอย่างมีสติ รู้จักคิดอย่างถูกวิธีคิดอย่างมีระบบคิดวิเคราะห์ไม่มองสิ่งต่างๆ อย่างผิวเผินคิดตามเหตุผล ทำให้เรารู้จักเลือกรับรู้อารมณ์ต่างๆ ที่มากระทบจากภายนอกและคิดใคร่ครวญพิจารณาอารมณ์นั้นๆ (พระพรมคุณาภรณ์, 2551, หน้า 29)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการสอนทักษะชีวิตและหลักแนวคิดโยนิโสมนสิการ กล่าวสรุปได้ว่า การสอนทักษะชีวิต จะช่วยสร้างพื้นฐานการคิดวิเคราะห์ โดยกระบวนการสร้างองค์ความรู้จะต้องอาศัยประสบการณ์เดิมของนักเรียนเป็นสำคัญ ซึ่งจะทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ และการสอนทักษะชีวิตยังส่งผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียน รูปแบบการเรียนรู้อีกประการคือ หลักแนวคิดโยนิโสมนสิการ ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานของการคิดที่ถูกวิธีตามหลักพุทธธรรม เพราะมีหลักการสอนคิดทั้งหมด 10 วิธี ซึ่งเป็นหลักการ วิธีการคิดอย่างเป็นขั้นตอน เป็นฐานของการคิดวิเคราะห์ คิดหาคำตอบอย่างแยกคางไม่ด่วนสรุปจะต้องหาข้อมูลหรือหลักฐาน

มาอ้างอิงคำตอบที่ได้ นักเรียนจะได้นำไปใช้ในการแก้ไขปัญหา หรือข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นในบทเรียน หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เมื่อนักเรียนมีหลักการคิดอย่างถูกวิธีแล้วก็จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น สามารถใช้ชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันได้อย่างมีศักยภาพ จะช่วยลดปัญหาทางสังคมอีกด้วย จากคุณลักษณะที่ดีของ 2 หลักการที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงนำมาบูรณาการเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่มีขั้นตอนการคิดวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น มีกระบวนการคิดแก้ปัญหาอย่างมีระบบ ผู้เรียนจะสามารถวิเคราะห์ ถึงสาเหตุของปัญหาว่าอะไรเป็นสาเหตุของปัญหา แล้วนำไปสู่กระบวนการสืบค้นข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์หาคำตอบที่ถูกต้องที่สุดในการแก้ไขปัญหา และสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนตามขั้นตอน หลักการที่ถูกต้อง เมื่อนักเรียนมีการคิดวิเคราะห์มากขึ้น ผู้เรียนก็จะสามารถวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของปัญหาของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรได้ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหาดังกล่าว และยังมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศศึกษาเพิ่มมากขึ้น ก็จะเป็นการช่วยลดปัญหาทางสังคมเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนได้นอกจากผู้เรียนได้เสริมสร้างการคิดวิเคราะห์แล้ว ผู้เรียนยังเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย เพราะรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น ออกแบบให้ผู้เรียนจัดการเรียนรู้แบบกลุ่ม มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบผ่านในกลุ่ม เป็นการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมให้กับผู้เรียน และลำดับสุดท้ายเมื่อผู้เรียนมีการคิดวิเคราะห์มากขึ้นมีความรับผิดชอบต่อสังคมเพิ่มขึ้น ก็จะส่งผลต่อคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดีขึ้นตามลำดับ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยเล็งเห็นถึงประโยชน์จากแนวคิดจากการสอนทักษะชีวิตและหลักแนวคิดโยนิโสมนสิการ จึงจะนำมาพัฒนาเป็นคู่มือการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาตามแนวคิดการสอนทักษะชีวิตร่วมกับ หลักแนวคิดโยนิโสมนสิการระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาของรายวิชาสุศึกษาที่จะเป็นพื้นฐานในเรื่องเพศศึกษามากขึ้น ได้รับการพัฒนาทางด้านทักษะชีวิต การคิดวิเคราะห์ คุณธรรมจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสุศึกษา

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. คู่มือการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา ตามแนวคิดการสอนทักษะชีวิต ร่วมกับหลักแนวคิดโยนิโสมนสิการ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจะมีดัชนีประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด
2. การคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนหลังได้รับการเรียนการสอนด้วย คู่มือการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา ตามแนวคิดการสอนทักษะชีวิต ร่วมกับหลักแนวคิดโยนิโสมนสิการ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร
3. ความรับผิดชอบต่อสังคม ของนักเรียนหลังได้รับการเรียนการสอนด้วย คู่มือการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา ตามแนวคิดการสอนทักษะชีวิต ร่วมกับหลักแนวคิดโยนิโสมนสิการ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนหลังได้รับการเรียนการสอนด้วย คู่มือการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา ตามแนวคิดการสอนทักษะชีวิต ร่วมกับหลักแนวคิดโยนิโสมนสิการ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร
5. การคิดวิเคราะห์ ความรับผิดชอบต่อสังคม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่างกัน หลังได้รับการเรียนการสอนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา ตามแนวคิดการสอนทักษะชีวิต ร่วมกับหลักแนวคิดโยนิโสมนสิการแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของคู่มือการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา ตามแนวคิดการสอนทักษะชีวิต ร่วมกับหลักแนวคิดโยนิโสมนสิการ
2. เพื่อเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนหลังได้รับการเรียนการสอนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา ตามแนวคิดการสอนทักษะชีวิต ร่วมกับหลักแนวคิดโยนิโสมนสิการ ก่อนและหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบ ความรับผิดชอบต่อสังคม ของนักเรียนหลังได้รับการเรียนการสอนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา ตามแนวคิดการสอนทักษะชีวิต ร่วมกับหลักแนวคิดโยนิโสมนสิการ ก่อนและหลังเรียน

4. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนหลังได้รับการเรียน การสอนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา ตามแนวคิดการสอนทักษะชีวิต ร่วมกับ หลักแนวคิดโยนิโสมนสิการ ก่อนและหลังเรียน

5. เพื่อเปรียบเทียบ การคิดวิเคราะห์ ความรับผิดชอบต่อสังคม และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่างกัน หลังได้รับ การเรียนการสอนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา ตามแนวคิดการสอนทักษะชีวิต ร่วมกับหลักแนวคิดโยนิโสมนสิการ

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ดัชนีประสิทธิผลของคู่มือการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา ตามแนวคิด การสอนทักษะชีวิต ร่วมกับหลักแนวคิดโยนิโสมนสิการ ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นมีค่า มากกว่า 0.5

2. การคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนด้วย คู่มือการ จัดการเรียนรู้เพศศึกษา ตามแนวคิดการสอนทักษะชีวิต ร่วมกับหลักแนวคิดโยนิโส มนสิการ มีคะแนน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. ความรับผิดชอบต่อสังคม ของนักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนด้วย คู่มือการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา ตามแนวคิดการสอนทักษะชีวิต ร่วมกับหลักแนวคิด โยนิโสมนสิการหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนด้วย คู่มือการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา ตามแนวคิดการสอนทักษะชีวิต ร่วมกับหลักแนวคิด โยนิโสมนสิการหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

5. การคิดวิเคราะห์ ความรับผิดชอบต่อสังคม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่างกัน หลังได้รับการเรียนการสอนด้วยคู่มือ การเรียนรู้เพศศึกษา ตามแนวคิดการสอนทักษะชีวิต ร่วมกับหลักแนวคิดโยนิโสมนสิการ แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดความสำคัญของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ได้คู่มือการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพแก่ครูผู้สอนในรายวิชา สุขศึกษา คือ คู่มือการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามแนวคิดการสอนทักษะชีวิต ร่วมกับหลักแนวคิดโยนิโสมนสิการ
2. นักเรียนได้รับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศศึกษา ด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาตามแนวคิดการสอนทักษะชีวิต ร่วมกับหลักแนวคิดโยนิโสมนสิการ อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยด้านการคิดวิเคราะห์ ความรับผิดชอบต่อสังคม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษา ในระดับชั้นอื่นๆ
4. ได้ข้อมูลในการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนรายวิชาสุขศึกษา สำหรับผู้บริหาร นักวิชาการทางการศึกษา นักวิจัย และครูประจำวิชา ต่อไป
5. ได้แนวทางสำหรับครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำคู่มือการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาตามแนวคิดการสอนทักษะชีวิต ร่วมกับหลักแนวคิดโยนิโสมนสิการ ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระอื่นๆ

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนในศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 10 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 17 มีโรงเรียนละ 1 ห้องเรียนรวมทั้งหมด มี 17 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 300 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตาตภูวง สังกัดศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 10 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สกลนคร เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 1 ห้อง นักเรียนทั้งหมด 30 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling)

3. เนื้อหาเป็นเนื้อหาในสาระสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ครอบครัวและเพศศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. ระยะเวลาการวิจัยครั้งนี้ทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โดยใช้เวลาสอนทั้งสิ้น 40 ชั่วโมง

5. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

5.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

5.1.1 คู่มือการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา ตามแนวคิดการสอนทักษะชีวิต ร่วมกับหลักแนวคิดโยนิโสมนสิการ

5.1.2 ความฉลาดทางอารมณ์

5.1.2.1 สูง

5.1.2.2 ปานกลาง

5.1.2.3 ต่ำ

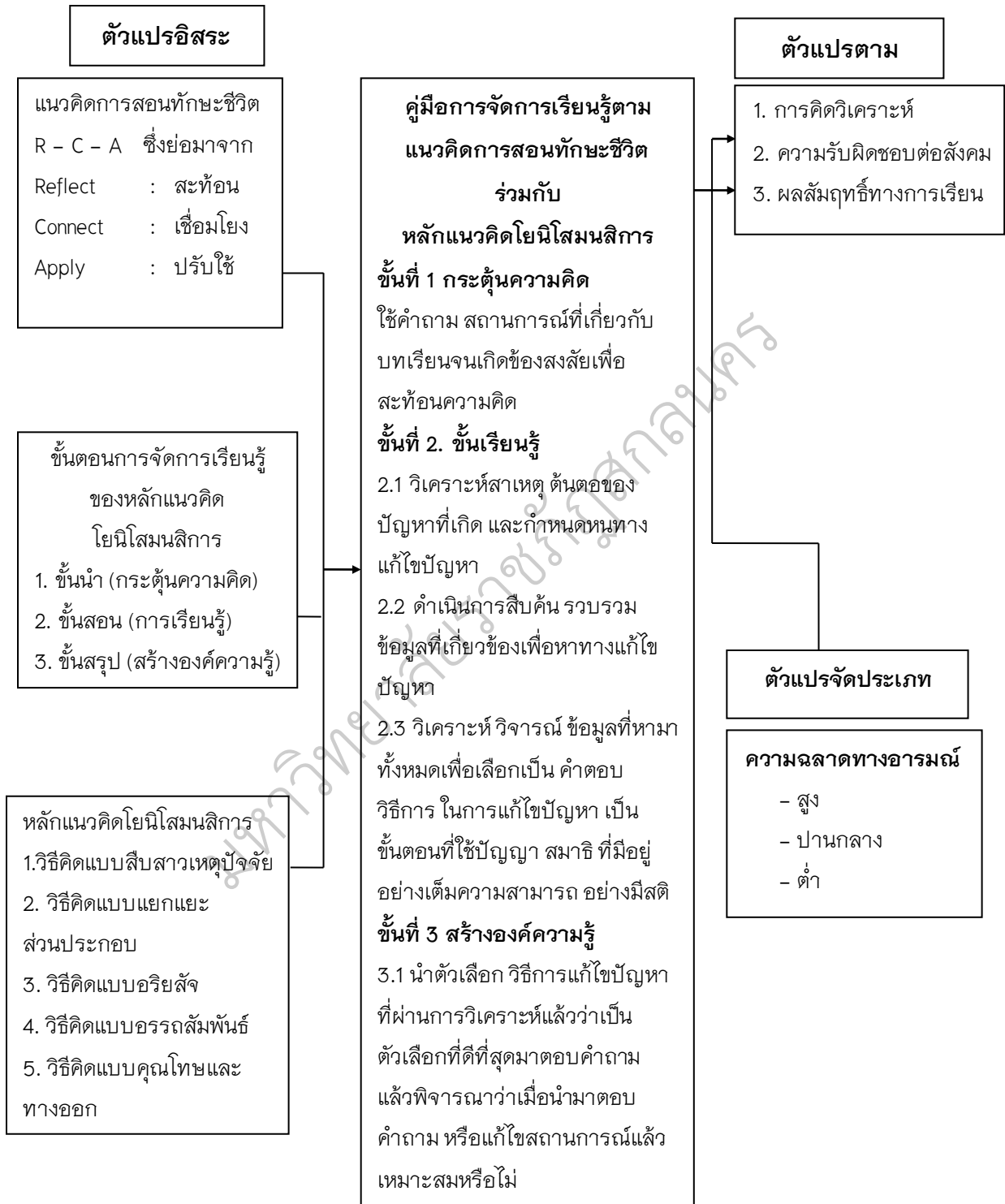
5.2 ตัวแปรตามแบ่งเป็นดังนี้

5.2.1 การคิดวิเคราะห์

5.2.2 ความรับผิดชอบต่อสังคม

5.2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. แนวคิดการสอนทักษะชีวิต หมายถึง วิธีการสอนที่ช่วยให้บุคคลสามารถคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา สถานการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม โดยผ่านกระบวนการคิดอย่างมีขั้นตอน โดยวิธีการสะท้อน (Reflect) ความรู้สึกและความคิดที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรมเชื่อมโยง (Connect) กับประสบการณ์ในชีวิตที่ผ่านมาหรือที่ตนเองได้เรียนรู้มาแล้วเป็นองค์ความรู้ใหม่แล้วนำมาปรับใช้ (Apply) ให้สามารถเผชิญกับที่ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองในชีวิตประจำวัน จนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุขและปลอดภัยแล้วยังส่งผลในการพัฒนาทักษะทางด้าน คุณธรรม จริยธรรม นั่นก็คือ ความรับผิดชอบในสังคมอีกด้วย

2. หลักแนวคิดโยนิโสมนสิการ หมายถึง วิธีขั้นตอน กระบวนการคิด แก้ไขปัญหา สถานการณ์ ที่ทำให้เกิดความขัดแย้งทางปัญญา เป็นกระบวนการคิดที่ละเอียดรอบคอบ มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1. ชี้นำ (กระตุ้นความคิด) 2. ชี้นสอน (การเรียนรู้) 3. ชี้นสรุป (สร้างองค์ความรู้) ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สอนให้สามารถแยกแยะว่าอะไรเป็นต้นเหตุของปัญหา อะไรคือ คำตอบ ทางแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง เป็นการคิดอย่างแยกแยะคล้ายไม่ด่วนสรุปจนกว่าจะหาเหตุผล หรือ อะไรก็ตามที่มาขจัดความขัดแย้งทางปัญญาที่เกิดขึ้น มี 10 วิธีคิดประกอบด้วย 1. วิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย 2. วิธีคิดแบบแยกแยะส่วนประกอบ 3. วิธีคิดแบบสามัญลักษณ์หรือวิธีคิดแบบรู้เท่าทันธรรมชาติ 4. วิธีคิดแบบอริยสังค/คิดแก้ปัญหา 5. วิธีคิดแบบอรรถสัมพันธ์ 6. วิธีคิดแบบคุณโทษและทางออก 7. วิธีคิดแบบรู้คุณค่าแท้คุณค่าเทียม 8. วิธีคิดแบบเร้าคุณธรรม 9. วิธีคิดแบบอยู่กับปัจจุบัน 10. วิธีคิดแบบวิภาษวาท แต่ผู้วิจัยได้นำมาใช้ 5 วิธีคิด คือ 1. วิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย 2. วิธีคิดแบบแยกแยะส่วนประกอบ 3. วิธีคิดแบบอริยสังค/คิดแก้ปัญหา 4. วิธีคิดแบบอรรถสัมพันธ์ 5. วิธีคิดแบบคุณโทษและทางออก

3. คู่มือการเรียนรู้ หมายถึง หมายถึง หนังสือ เอกสาร สำหรับครูใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนรู้ โดยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้มีพื้นฐานมาจาก การบูรณาการระหว่าง แนวคิดการสอนทักษะชีวิต ร่วมกับหลักแนวคิดโยนิโสมนสิการ ก่อให้เกิดขั้นตอนการเรียนรู้ ที่เน้นให้ผู้เรียนฝึกคิดตามขั้นตอน กระบวนการคิดอย่างถูกต้อง เพื่อเสริมสร้างการคิดวิเคราะห์ในสถานการณ์ ปัญหา และหาทางแก้ไข ได้อย่างเหมาะสม และในขั้นตอนการเรียนรู้ นักเรียนยังได้ฝึกความรับผิดชอบต่อสังคม ในแง่ของการทำงานกลุ่ม ซึ่งเป็นการ

เสริมสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ลำดับสุดท้ายก็จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามลำดับ

4. คู่มือการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา ตามแนวคิดการสอนทักษะชีวิต ร่วมกับหลักแนวคิดโยนิโสมนสิการหมายถึง เอกสารที่ที่ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้มีพื้นฐานมาจากการบูรณาการระหว่าง แนวคิดการสอนทักษะชีวิต ร่วมกับหลักแนวคิดโยนิโสมนสิการ และขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โยนิโสมนสิการ 1. ขั้นนำ 2. ขั้นสอน 3. ขั้นสรุป ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สอนให้สามารถแยกแยะว่าอะไรเป็นต้นเหตุของปัญหา อะไรคือ คำตอบทางแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง เป็นการคิดอย่างแยกแยะไม่ด่วนสรุปจนกว่าจะหาเหตุผลก่อให้เกิดขั้นตอนการเรียนรู้ ที่เน้นให้ผู้เรียนฝึกคิดตามขั้นตอน กระบวนการคิดอย่างถูกต้อง เพื่อเสริมสร้างการคิดวิเคราะห์ในสถานการณ์ ปัญหา และหาทางแก้ไข ได้อย่างเหมาะสม และในขั้นตอนการเรียนรู้นักเรียนยังได้ฝึกความรับผิดชอบต่อสังคม ในแง่ของการทำงานกลุ่ม ซึ่งเป็นการเสริมสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ลำดับสุดท้ายก็จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามลำดับซึ่งมีขั้นตอนการเรียนรู้ทั้งหมด 3 ขั้นคือขั้นที่ 1 กระตุ้นความคิดหมายถึง ขั้นที่ครูใช้คำถาม สถานการณ์ที่เกี่ยวกับบทเรียนจนเกิดข้อสงสัยเพื่อสะท้อนความคิด (Reflect) ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้หมายถึง ขั้นที่ครูและนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ วิเคราะห์สาเหตุดำเนินการสืบค้น รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์ วิจาร์ณ ข้อมูลที่หามาทั้งหมดเพื่อเลือกเป็นคำตอบ วิธีการ ในการแก้ไขปัญหา และขั้นที่ 3 สร้างองค์ความรู้หมายถึง สรุปเป็นองค์ความรู้และนำไปปรับใช้ในชีวิตการปรับใช้

5. การคิดวิเคราะห์ หมายถึง กระบวนการทำงานของสมองที่ลึกซึ้งมากกว่ากระบวนการคิดแบบธรรมดา เป็นการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่กำลังทำให้ตนเกิดความขัดแย้งทางความคิดในขณะนั้น ให้ทราบว่สิ่งนั้นมีองค์ประกอบอย่างไร มีความเกี่ยวข้อง เชื่อมโยงของสิ่งต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผลต่อกัน มีความสัมพันธ์กันอย่างไร โดยนำเอาข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง หรือนำเอาหลักทฤษฎีเข้ามาเป็นเครื่องมือในการแยกแยะองค์ประกอบนั้น การคิดวิเคราะห์เป็นการคิดที่มีกระบวนการ มีระบบระเบียบ เป็นขั้นเป็นตอน เพื่อนำไปสู่คำตอบ หรือ สิ่งที่ทำให้ขจัดความขัดแย้งทางปัญญาที่เกิดกับตัวเอง ซึ่งสามารถวัดได้โดยใช้แบบทดสอบการคิดวิเคราะห์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

6. ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากการแบ่งงานในกลุ่มทางการเรียนหรืองานในห้องเรียนจากหัวหน้าด้วยความพากเพียรพยายามละเอียดรอบคอบเอาใจใส่มีความซื่อสัตย์ตรงต่อเวลาขยันขันแข็ง และมีพยายามที่จะปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติหน้าที่ให้เต็มตามศักยภาพ เพื่อจะฝึกตนให้เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม เป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน และเป็นพลเมืองที่ดีต่อหมู่บ้านของตนเองและประเทศชาติต่อไปซึ่งสามารถวัดได้โดยใช้แบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบโดยแต่ละสถานการณ์มี 4 ตัวเลือกแต่ละตัวเลือกเป็นตัวแทนของคุณลักษณะของความรู้สึกในแต่ละระดับชั้นดังนี้ 1. ชั้นการรับรู้ 2. ชั้นการตอบสนอง 3. ชั้นการสร้างคุณค่า 4. ชั้นการจัดระบบคุณค่าและการสร้างคุณลักษณะนี้ สักรวม 30 ข้อ

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษา หลังจากที่ยังเรียนตามคู่มือการจัดการเรียนรู้จนครบตามเวลาที่กำหนดซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ถึงพัฒนาการทางการเรียนของนักเรียนแต่ละคน โดยเปรียบเทียบระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียนและคะแนนสอบหลังเรียนซึ่งสามารถวัดได้โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 40 ข้อ

8. ความฉลาดทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถในการใช้ปัญญาจำกัดอารมณ์ที่จะแสดงออกมาในสถานการณ์ต่างๆ เป็นการแสดงออกทางอารมณ์อย่างมีเหตุผล เหมาะสมกับเหตุการณ์ที่กำลังดำเนินอยู่ในขณะนั้น มีความสามารถในการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นแรงจูงใจในตนเอง สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างชาญฉลาด โดยใช้แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับเด็กวัยรุ่น อายุ 12-17 ปี ของกรมสุขภาพจิตกระทรวงสาธารณสุข (กรมสุขภาพจิต, 2548, หน้า 39-42) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ คือ ไม่จริง จริงบางครั้ง ค่อนข้างจริง และจริงมาก แบ่งเป็น 9 ด้านหลัก 9 ด้านย่อยรวม จำนวน 52 ข้อ

9. ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง เป็นค่าเฉลี่ยที่สามารถบอกได้ว่าได้นวัตกรรมที่นำมาจัดการเรียนรู้มีคุณภาพผ่านเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 50 หรือไม่ และแสดงถึงพัฒนาการทางการเรียนของนักเรียน โดยสามารถหาได้จากการนำเอาคะแนนสอบก่อนเรียนและคะแนนสอบหลังเรียนมาหาค่าเฉลี่ยตามสูตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี